

INDYWIDUALNY PLAN PRACY Z DZIECKIEM

IRENEUSZ DRZEWIECKI, MARIOLA DUDA
BERNADETA MARTYNOWICZ
Kozuchów

Jesteśmy pracownikami Domu Dziecka w Kozuchowie w woj. lubuskim. Jest to placówka koedukacyjna, w której są wyodrębnione trzy mieszkania rodzinkowe (każda 15-osobowa grupa ma pokoje mieszkalne, stołowe, kuchnie, pomieszczenia sanitarne).

Plan dla dziecka przyjętego do placówki tworzy wychowawca, który został przez dyrektora placówki wyznaczony jako osoba kierująca procesem wychowawczym. Plan jest dokumentem dynamicznym, tzn. jest weryfikowany przynajmniej co pół roku. Przewiduje taką organizację pracy, aby w indywidualnym oddziaływaniu na dziecko umożliwić mu jak najpełniejszy rozwój, wyposażyć je w umiejętności warunkujące w przyszłości samodzielne, odpowiedzialne i społecznie akceptowane funkcjonowanie.

Ponieważ nigdy wcześniej nie była prowadzona taka dokumentacja, a także nie było żadnych wcześniejszych publikacji na ten temat, zachodziła potrzeba stworzenia schematu, którym posługiwaliby się wszyscy pracownicy naszego Domu. Przed podobnym zadaniem stanęły wszystkie placówki opiekuńczo-wychowawcze. Przy opracowywaniu schematu indywidualnego planu pracy z dziećmi przyjęliśmy kilka założeń.

Plan opracowywany jest na podstawie informacji dotyczących życia dziecka zawartych w jego dokumentach, analizy zmian zachodzących w rozwoju psychicznym i fizycznym dziecka podczas pobytu w placówce oraz oceny efektów pracy socjalnej prowadzonej z jego rodzicami. Indywidualny plan pracy z dzieckiem uwzględnia także ustalenia zawarte w planie pracy placówki, regulaminie organizacyjnym i standardy obowiązujące w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Nasze założenia są uzupełniane lub korygowane podczas pracy z dziećmi, w czasie której dostrzegamy ukryte i nieznanne cechy wychowanków. Mamy nadzieję, że podjęta praca nad realizacją planu pracy z dzieckiem ułatwi mu prawidłowe funkcjonowanie w naszej placówce i we własnej rodzinie i odpowiednio przygotowuje je do samodzielnego życia. Odpowiedni schemat tworzenia indywidualnego planu pracy z dzieckiem został zatwierdzony i dopuszczony do użytku w naszej placówce przez Kuratorium Lubuskie.

Punkt 3 regulaminu organizacyjnego Domu Dziecka w Kozuchowie stanowi:

Dom stworzył indywidualny plan pracy z dzieckiem:

1) plan opracowuje wychowawca przy współdziałaniu dziecka, w porozumieniu z psychologiem, pedagogiem, pracownikiem socjalnym, a także innymi specjalistami,

2) indywidualny plan pracy opracowywany jest na podstawie informacji dotyczących życia dziecka zawartych w: a) odpisie aktu urodzenia, a w przypadku sierot lub półsierot - również odpisie aktu zgonu zmarłego rodzica; b) orzeczeniu o stanie zdrowia lub książeczki zdrowia; c) dokumentach szkolnych; d) aktualnym wywiadzie środowiskowym wraz ze szczegółowym opisem sytuacji dziecka oraz dokumentacji dotychczasowych działań podjętych wobec dziecka i rodziny.

Indywidualny plan uwzględnia w szczególności: wiek, możliwości psychofizyczne dziecka, jego sytuację rodzinną i przebieg procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia.

Tworzenie indywidualnego planu pracy z dzieckiem poprzedza zebranie i analiza jak największej liczby informacji o wychowanku. Dostarczają ich:

1) kwestionariusz osobowy dziecka (zawiera szczegółowe informacje o wychowanku, tj. jego sytuacji szkolnej, sytuacji rodzinnej, przyczynach umieszczenia w domu dziecka);

2) dokumenty dziecka: a) skierowanie do placówki, b) odpis aktu urodzenia, c) orzeczenie o stanie zdrowia, d) dokumenty szkolne, e) aktualne wywiady środowiskowe, ze szczegółowym opisem sytuacji rodzinnej dziecka oraz dokumenty o dotychczasowych działaniach podjętych wobec dziecka i jego rodziny;

3) diagnozy: a) psychomotoryczna, b) emocjonalna i społeczna, c) pedagogiczna, d) zdrowotna.

Diagnozy te opracowywane są na podstawie: a) opinii pedagoga szkolnego,

b) opinii wychowawcy klasy, c) opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, d) karty zdrowia dziecka, karty szczepień, RUM oraz wywiadów środowiskowych.

Analiza tych materiałów pozwala na wyciągnięcie wniosków umożliwiających podjęcie konkretnych działań w stosunku do poszczególnych wychowanków, a co za tym idzie - opracowanie indywidualnego planu pracy adekwatnego do potrzeb danego dziecka. Ułatwia też wyznaczenie celów etapowych, których realizacja uzależniona jest od przyjętego kryterium sukcesu. W naszym Domu tymi kryteriami są: a) powrót do rodziny, b) skierowanie do adopcji, c) umieszczenie w rodzinie zastępczej, d) przygotowanie do usamodzielnienia. Wyznaczają one sposoby oddziaływania na poszczególne, określone przez nas sfery osobowości dziecka: rozwój umysłowy, społeczno-moralny, kulturalny, fizyczny i zdrowotny, a także sposoby współpracy ze środowiskiem lokalnym, przygotowania do usamodzielnienia, współpracy z rodziną.

W swoich działaniach na pierwszym miejscu stawiamy powrót dziecka do rodziny naturalnej, a ostatecznością jest pozostawienie go w placówce i przygotowanie do usamodzielnienia.

Realizacja indywidualnego planu pracy jest miernikiem naszych poczynań. W ostatnim roku (2002 r.) udało się uregulować sytuację prawną wszystkich wychowanków. Dwoje wychowanków ponownie zamieszkało w domu rodzinnym, troje ma taką szansę. Rozpoczęte zostały działania mające na celu umieszczenie siedmiorga wychowanków w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

Po roku doświadczeń pozytywnie oceniamy stosowanie indywidualnych planów pracy z dzieckiem. Intensyfikują one nasze działania, konkretyzują odpowiedzialność za poszczególnych wychowanków

(jeden wychowawca na pięcioro dzieci), wskazują dziecku "do kogo należy", wiążą je emocjonalnie z dorosłym opiekunem. Ułatwiają współpracę z rodziną dziecka, usprawniają z nią kontakt, angażują rodziców do współuczestnictwa w wychowaniu własnego dziecka i odpowiedzialności za jego przyszłość.